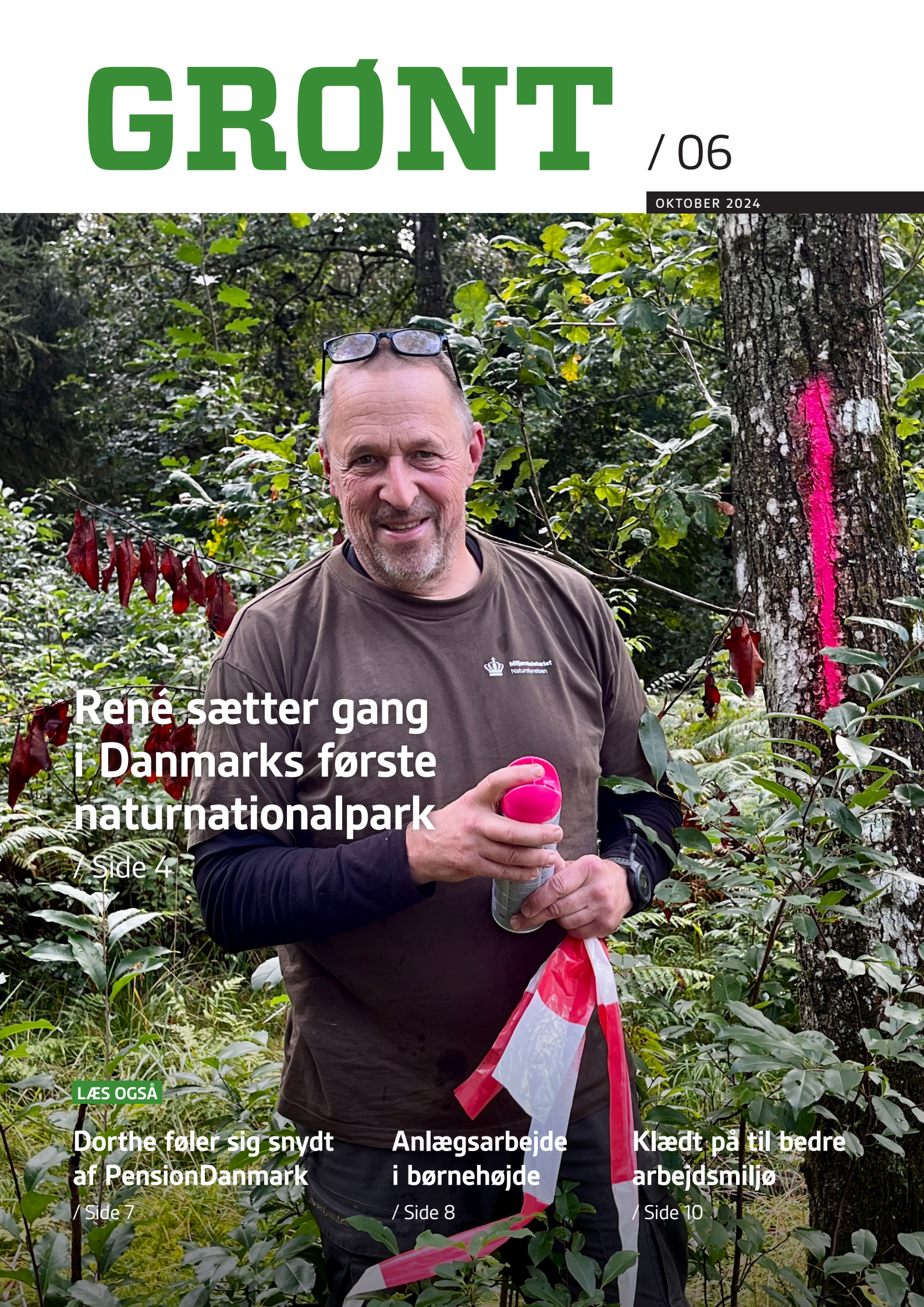


A man with glasses and a beard, wearing a brown t-shirt with a logo, stands in a forest. He is holding a red spray can in his right hand and a red and white striped flag in his left hand. The background is a dense forest with green leaves and some red leaves hanging from a branch. A tree trunk with a red spray mark is visible on the right.

René sætter gang i Danmarks første naturnationalpark

/ Side 4

LÆS OGSÅ

**Dorthe føler sig snydt
af PensionDanmark**

/ Side 7

**Anlægsarbejde
i børnehøjde**

/ Side 8

**Klædt på til bedre
arbejds miljø**

/ Side 10



INDHOLD

- 03 Leder, Line Bjørndal
- 04 René sætter gang i Danmarks første naturnationalpark
- 06 Jette: Det er fedt at have et alsidigt arbejde
- 07 Dorte fik afslag på supplerende seniorpension: "Jeg føler mig godt og grundigt snydt"
- 08 Anlægsarbejde i børnehøjde
- 10 Klædt på til et bedre arbejdsmiljø
- 11 Lone arbejder for at give mejeristuddannelsen et løft
- 12 Charlotte: Vi skal skabe bedre relationer
- 13 Fra industriproduktion til kartoffelvask i rekordfart
- 14 Meningsfuld pølsesnak hos fynsk gartneri
- 15 Kort nyt



GRØNT

6/2024 (48. Årgang)

ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.



REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Redaktionsudvalg:

Line Bjørndal, 3F Odense GOPS

Villiam Andersen, 3F Holstebro-Lemvig

Karina Bossen, 3F BJMF

Henrik Andersen, 3F Aalborg

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM

FORSIDEFOTO: Maibrit Jürs

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 28. oktober

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete

Jette Sterndorff-Jessen

Telefon +45 76 10 11 47

jsje@stibo.com

stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så send en mail til redaktion@dengronneportal.dk

3F-AFDELINGER MED KOLLEKTIVT ABONNEMENT

Sjælland: BJMF, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtfjord, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegnen, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

Vi skal finde en anden vej til de ledige

Hvis regeringens ekspertgruppe får lov til at diktere fremtidens beskæftigelsesindsats, vil ledige få meget svært ved at opkvalificere sig og finde tilbage på arbejdsmarkedet.



LINE BJØRNDAL
3F Odense GOPS

I dette efterår er beskæftigelsesindsatsen i Danmark til debat i Folketinget. Før sommerferien kom den såkaldte *Ekspertgruppe for fremtidens beskæftigelsesindsats* med deres udspil. I 3F har man de seneste måneder gennemarbejdet et andet udspil, da vi ønsker en anden vej. At gå med ekspertgruppens forslag vil ikke alene være skadeligt for den enkelte ledige, men også for vores danske arbejdsmarkedsmodel, Flexicurity-modellen.

Der bliver blandt andet lagt op til at udvide tiden, fra man bliver ledig, til man har ret til uddannelse fra fem uger til hele seks måneder!

Vi, som har prøvet at mærke ledighed på egen krop, ved, at det hurtigt påvirker selvtilliden at gå ledig og søge job på job og kun møde afslag. Eller at være i praktik for blot at få beskeden om, at du kan komme igen, når du har de rette uddannelsesmæssige kompetencer.

Skal man investere i ledige eller ældre?

Men ekspertgruppens udspil har mange andre uhyrligheder med sig.

Beskæftigelsesindsatsen, som i øget omfang tænkes over i de enkelte kommuner, kommer til at ligge inden for servicerammen. Det betyder, at uddannelse til ledige skal konkurrere med de øvrige velfærdsområder om økonomien. Det vil sige, at byrådet fremover, hvis forslaget står til troende, skal prioritere beskæftigelsesindsatsen overfor behovet for ældrepleje, folkeskolen, børnepasningen og handicapområdet. Det kan jeg være alvorlig bekymret for, da jeg tror på, at det vil være til ugunst for vores ledige medlemmer.

Seniorjob og jobrotation påtænkes i udspillet nedlagt

Jobrotationsordningen har ellers i mange år været en rigtig god model til at få ledige ind på arbejdsmarkedet sam-

tidig med, at der er sket en opkvalificering af arbejdsstyrken.

Seniorjobordningen vil, hvis den lykkes, slå det sidste søm i kisten til efterlønnen. Mange holder i dag fast i efterlønnen alene af den årsag. I dag er seniorjobbet en livline til lønmodtagere omfattet af efterlønsordningen, som mister deres job og sidenhen retten til dagpenge tre år før efterlønsalderen.

Da man ikke kan gå fra ledighed på efterløn, vil disse personer hænge i beskæftigessystemet helt frem til pensionsalderen. Med virksomhedernes manglende lyst til at ansætte personer over 60 år kan det for mange opleves som en meget lang ørkenvandring.

Derfor håber jeg, at vi i 3F lykkedes med at påvirke politikerne og folketingets partier til at indse, at vi skal en helt anden vej med vores beskæftigelsespolitik i Danmark.

I mellemtiden vil det være endnu mere vigtigt, at vi alle husker på at holde os skarpe. Det vil fremover ikke være nok at være god til dit konkrete job. Du skal også forholde dig til, hvilke kompetencer det brede arbejdsmarked efterspørger.

Derfor – husk at gøre brug af kompetencefondene og din ret til løbende uddannelse og opkvalificering, imens du er i arbejde. Det styrker dine muligheder, hvis du skulle blive ramt af ledighed.

Lyt til 3F

Vi viser hver eneste dag, at vi kender de ledige og det lokale arbejdsmarked. Det kan du også læse om i dette nummer af GRØNT, hvor Kai Henriksen på 64 år med hjælp fra 3F kom i nyt job på kun 3 dage – endda uden at han nåede at skrive så meget som en eneste ansøgning.

René sætter gang i Danmarks første naturnationalpark

Naturen opstår ikke bare af sig selv i en produktionsskov. Derfor er René Streit Jensen i fuld gang med at genetablere naturen i Gribskov.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Der skal fyldes grøfter og fjernes træer til vådområder, sættes hegn op og pilles endnu mere hegn ned. Der er nok at gå i gang med, inden René Streit Jensen og hans kolleger kan kalde det 1300 hektar store område i Gribskov på Nordsjælland for naturnationalpark.

"Det skal hjælpes lidt på vej, så i øjeblikket er vi i gang med at fælde træer og lukke grøfter, så de gamle moser kan genopstå," fortæller den 60-årige skovløber.

Elge og køer skal passe skoven

Når naturen er etableret, skal der sættes dyr ud i området, der kan holde skoven nede uden at René skal blande sig ret meget. Fra om tre år er det helt slut med at fælde træer. Så skulle naturnationalparken kunne passe sig selv ved hjælp af dyrene.

"Hvis man ikke rører det, kommer skoven hurtigt igen. Den vil blive tættere og de vådområder, vi etablerer nu, vil forsvinde. Derfor sætter vi dyr ud, der kan holde skoven tilbage," forklarer han.

Der er allerede dyrevildt i området, men de små rådyr kan ikke klare opgaven ale-

ne. Derfor skal der sættes både galloway-stude og svenske elge ud. Begge dyr er robuste, hårdføre og tunge nok til at kunne holde nye små træer nede og bevare lysninger og vandhuller.

Hegn for en sikkerheds skyld

I øjeblikket er René og hans kolleger i gang med at mærke af og sætte 23 kilometer hegn op rundt om de 1300 hektar jord, der skal udgøre naturnationalparken i Gribskov.

Det kan måske virke noget unaturligt at hegne naturen inde. Men det er nødvendigt.

"Området er omkranset af trafikerede landeveje og jernbaner, og vi er nødt til at holde dyrene inde i skoven, så de ikke bliver kørt ned og forårsager ulykker," forklarer René.

Alt i alt bliver der dog mindre hegn end tidligere. For René har været med til at fjerne de 60 kilometer hegn, der skulle holde dyrene fra at ødelægge skoven, da den var produktionsskov.

"Der kommer i sidste ende til at være mindre hegn, og det nye hegn sætter vi lidt inde i skoven, så de færreste vil lægge mærke til det. Men det vil holde dyrene i sikkerhed."

Velfærd for både dyr og mennesker

Når det kommer til dyrevelfærd, er der ikke sparet på noget. René og hans kolleger har fået alle de kurser, de har brug for, for at kunne sikre en høj dyrevelfærd.

"Vi ser selvfølgelig dyrene hver dag, og de tilses jævnligt af en dyrlæge. De får også gps på, og vi har termiske droner, så vi kan holde øje med dem."

Samtidig er der taget store hensyn til, at skoven bruges af mange mennesker og der er tænkt på mindste detalje for at sikre, at dyr og mennesker kan færdes trygt.

"Vi får for eksempel kun stude (kastrede tyre red.), og de er noget af det mest fredelige. Der, hvor der kan opstå problemer, er når køerne har kalve. Derfor kommer der ikke til at gå køer her.

PROFESSIONELLE MASKINER OG REDSKABER

til pleje og vedligehold af park, vej og anlæg



Fejemaskiner



Grensavne og klippere

GMR maskiner a/s

www.gmr.dk

T: 7564 3611

www.nesbo.dk

T: 9858 4400

GMR 
We care for the ground

Masser at lave

Nu kunne man jo godt tro, at René og hans kolleger ville gå hen og blive arbejdsløse, når dyrene overtager pasningen af skoven. Tanken har da også strejft René, men der bliver stadig masser at lave og for første gang i årevis bliver der ansat flere medarbejdere.

"Der bliver 23 kilometer hegn, der skal efterses hver dag og dyrene skal jo tilses og fodres, når de ikke selv kan finde tilstrækkelig føde om vinteren" siger René.

Dermed ser der ikke ud til at være nogen fare for, at René kommer til at mangle noget at lave.

"I alle de 42 år, jeg har været skovløber, har jeg været bekymret for at blive arbejdsløs, når der skete nye tiltag. Men for første gang får det mig faktisk til at føle mig mere sikker," siger han.

Spændende forandringer

Jobbet som skovløber er noget helt andet, end det var, da René startede for 42 år siden. Dengang skovede han på akkord, det var fysisk hårdt arbejde, der stadig kan mærkes både i ryggen og på hørelsen. I dag er det efterhånden sjældent, han har fat i motorsaven. Til gengæld har han en enorm viden og erfaring, der helst skal gives videre.

"Jeg er 60 år og blandt de yngste her, så vi skal have nogle yngre kolleger ind, som vi kan overlevere vores viden til, inden vi går på pension. Så det er virkelig godt, at vi er begyndt at ansætte nye og yngre kolleger."

Han selv har dog ikke planer om at gå på pension foreløbigt. For med nye arbejdsopgaver, kan man godt blive gammel i jobbet som skovløber i Gribskov.

"Det er simpelthen så spændende at være med til det her projekt, at jeg ikke har planer om at gå nogen steder, siger han."



René Streit Jensen er ved at gøre klar til opsætning af de 23 kilometer hegn, der skal omkranse den nye naturnationalpark i Gribskov. Der skal fældes en del træer i Gribskov, inden den nye naturnationalpark står klar. Men René lover, at de gamle egetræer får lov at blive stående til glæde for dyr og mennesker.

Jette: "Det er fedt at have et alsidigt arbejde"

Som havecentergartner byder arbejdsdagen på lidt hvert, og det passer lige til Jette Klink Mejlharts temperament.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

"Hun er i buskene," lyder det fra en medarbejder, der peger ned mod den fjerneste ende af den store planteskole. Der, mellem hortensia og judastrær, kommer Jette slæbende med et rød-bladet hyldetræ af anseelig størrelse, mens hun energisk forklarer en kunde, hvordan sådan et har det bedst.

Mens nogle gartnere måske har det bedst med at gå i fred bag en plæneklipper, så elsker Jette Klink Mejlhart at være omgivet af mennesker.

"Jeg kan rigtig godt lide at have kontakt med kunderne og rådgive dem," siger hun med ægte begejstring.

Sindssygt gode kolleger

Hun var egentlig pædagog, men da der gik papirnusseri i børnepasningen, besluttede hun sig for, at der skulle ske noget nyt.

Nu er det fem år siden, den 50-årige havecentergartner startede som elev på Aldershvile Planteskole i Bagsværd, og det har hun ikke fortrudt et sekund.

"Det bedste ved jobbet er selvfølgelig at have med planter at gøre. Men jeg kan også rigtig godt lide at arbejde udendørs i alt slags vejr, og så har jeg nogle sindssygt gode kolleger," fortæller hun.

Nogle at sparre med

Aldershvile er en af de større planteskoler, og her er et enormt udvalg, så det er ikke småting, Jette skal sætte sig ind i. I pauserummet er den ene væg dækket af fagbøger, som man kan slå op i, hvis man bliver i tvivl om noget. Men ellers har Jette en masse gode kolleger, der er lige så interesserede som hende selv.

"Vi går virkelig op i vores fag, så der er altid en kollega at nørde planter med. Det er fedt at arbejde sammen med andre, der også går op i det. Jeg har fundet mit livs bedste job. Her kan jeg hvile i mig selv, siger hun."

Elsker variation

Det er aldrig kedeligt at gå på arbejde. For der skal både passes planter, luges gange og sættes nyttedyr ud, kunderne skal vejledes og planteskolens forskellige fugle skal passes.

"Der er hele tiden noget nyt at sætte sig ind i. Med klimaforandringerne skal vi for eksempel finde nye planter, der passer til fremtidens klima, og der er hele tiden udvikling i jobbet."

Jette har da også selv gjort sit for ikke at kede sig. Hun har nemlig sagt ja til at være arbejdsmiljø-repræsentant, og der er masser at sætte sig ind i for at sikre, at de 35 kolleger trives på planteskolen.

"Man kan godt bruge en del tid på at læse op på regler og lave APV'er og den slags. Men jeg kan godt lide, at mine arbejdsopgaver er varierede, og det er fedt at have et alsidigt arbejde," siger hun.

Jette Klink Mejlhart er vild med sit arbejde på Aldershvile Planteskole, hvor der er masser af variation i opgaverne.



Dorthe fik afslag på supplerende seniorpension: "Jeg føler mig godt og grundigt snydt"

En enkelt måneds manglende indbetaling af pensionsbidrag og et sygdomsforløb for flere år tilbage, gjorde, at Dorthe Rosenlyst Andersen fik afslag på supplerende seniorpension, da hun var nødsaget til at stoppe sit arbejde på en planteskole på grund af smerter.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO PRIVAT

Da Dorthe Rosenlyst Andersen fik arbejde på en planteskole i 2021, var hun en meget glad kvinde. Hun kom fra en krævende karriere som korrespondent, som flere gange havde ført til ondt i ryggen og stresssygemeldinger. Derfor skiftede hun branche:

"Jeg havde fundet det skønneste job på en dejlig planteskole, hvor jeg syntes, det var fedt at gå på arbejde – selv på de dage, hvor jeg lugede ukrudt i regnvejre."

Efter et års tid begyndte hun at få smerter i sin fod og sit knæ. Smerterne blev til sidst så slemme, at hun måtte sygemelde sig. Det førte desværre ikke til bedring, og hun blev derfor til sidst enig med sin arbejdsgiver om en opsigelse.

Dorthe fik tilkendt seniorpension, men som medlem af PensionDanmark kan man også søge en supplerende ydelse på 5.000 kroner om måneden.

Dorthe søgte og blev meget overrasket, da hun fik afslag. PensionDanmark begrundede afslaget med, at hun tidligere havde haft sygdomssymptomer i form af stress og rygsmerter. Disse symptomer stammede dog fra før, hun startede i jobbet på planteskolen og overgik til PensionDanmark og påvirkede ikke hendes arbejdsevner.

PensionDanmark oplyste også, at der var indbetalt pensionsbidrag i 11 måneder, og at det kræver 12 måneders indbetalinger inden for de sidste 4 år for at få den supplerende ydelse. Der var faktisk blevet lavet 15 indbetalinger fra Dorthes arbejdsgiver, men fire af disse indbetalinger talte ikke med i regnskabet, fordi de stammede

fra perioder med løn under sygdom eller sygedagpenge fra arbejdsgivere.

Undrer sig over afslaget

Dorthe er uforstående over for afslaget:

"Jeg synes, det er frækt, at man har 12 måneders karenstid, før man er dækket ind. Jeg kan ikke komme i tanke om andre forsikringstyper, hvor man skal vente 12 måneder, før man er forsikret. Men det er langt mere utilstedeligt, at man ikke må have "fejl og mangler" efter et langt arbejdsliv, inden man overgår til PensionDanmark."

Hun undrer sig meget over, at hendes gamle stresssygemeldinger for flere år siden er blevet brugt som en grund til afslaget:

"Jeg skiftede jo netop til den grønne branche for at undgå det administrative arbejdsmiljø. Og det var hverken rygsmerter eller stress, men derimod helt nye smerter i fod og knæ, der tvang mig til at stoppe mit dejlige arbejde på planteskolen."

Dorthe Rosenlyst Andersen ved godt, at man ved jobskifte overgår til det pensionselskab, den nye arbejdsgiver har via sin overenskomst.

"Det er ikke et valg, man har. Og netop derfor gør det mig virkelig gal, når jeg ved overgangen til PensionDanmark, bliver betydeligt ringere stillet, end jeg tidligere har været," siger Dorthe.

Tjek din forsikring

GRØNT har været i kontakt med PensionDanmark, som ikke vil udtale sig om enkeltssager. Men pensionselskabet oplyser,

at det er normalt, at der er en karenstid, når et medlem går fra et pensionselskab til et andet på grund af jobskifte, så kollektivet af medlemmer i det nye pensionselskab ikke bliver økonomisk belastet af tidligere skader.

I forhold til Dorthes undren over, hvorfor hendes gamle sygdomsforløb er blevet taget med i vurderingen af hendes sag, oplyser PensionDanmark, at de udelukkende har forholdt sig til oplysningerne i kommunens sagsakter, som det er normalt i den slags sager. PensionDanmark gør desuden opmærksom på, at forsikringsbetingelserne vedrørende selskabets produkter står på pension.dk, og at man som medlem altid er velkommen til at kontakte PensionDanmarks medlemsrådgivning.

Dorthe Rosenlyst Andersens sag har været behandlet i Ankenævnet for Forsikring, hvor PensionDanmark har fået medhold i afslaget. Hun kan derfor ikke gøre andet end at acceptere afgørelsen.

"Jeg føler mig ærlig talt godt og grundigt snydt! Men jeg har valgt at fortælle om min sag her for at give stof til eftertanke for andre." Hun har også en klar opfordring til alle:

"Husk at nærlæse forsikringsbetingelserne!"





Anlægsarbejde i børnehøjde

11 friske elever fra Saltum Skole samarbejder i et nyt projekt med AMU Nordjylland Sandmoseskolen om at etablere et grønt område fuld af biodiversitet på deres folkeskole. Det er et rigtigt win-win-projekt: Børnene får snuset til de grønne fag, og Sandmoseskolen kan vise sine uddannelser frem.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Solen bager barskt ned over marken ved Saltum Skole. 11 skoleelever er i sving med leen. De rydder ud i det høje græs på marken for at give plads til mere biodiversitet. Selvom temperaturen nærmer sig 30 grader, klør de på.



11 elever fra Saltum Skole er i fuld sving med leen i forbindelse med deres samarbejdsprojekt med Sandmoseskolen. Det er frivillige fra Danmarks Naturfredningsforening, der introducerer dem til learbejdet.

"Det er rigtig sjovt og spændende," fortæller Nicklas Moesgaard Christensen fra 7. klasse, imens han holder et kort hvil. De perlede sveddråber på overlæben fortæller også, at det er hårdt arbejde. Men det gør ikke noget:

"Jeg kommer ud og lærer noget andet end at sidde inde i klassen. Det er jeg glad for," fortæller han.

Ved siden af ham står Mathias Clausen Pedersen, som også går i 7. klasse. Han er helt enig i, at markarbejdet – og samarbejdsprojektet med Sandmoseskolen i det hele taget – giver gode og lærerige skoledage:

"Jeg har lært meget om biodiversitet. For eksempel, at der kun bor syv forskellige arter i en sitkagran, som er en invasiv art. I et birke-træ kan der bo 1400 forskellige arter. Det er også vigtigt at lade døde træer ligge i skoven. De tiltrækker også mange arter."

Green Team

De 11 elever fra Saltum Skole kommer fra forskellige klasser på skolen og er blevet udpeget til at deltage i projektet med Sandmoseskolen. Tilsammen udgør de et stærkt "Green Team", som i løbet af 2024 kommer til at blive rigtig kloge på biodiversitet.

Helt konkret har de fået til opgave at omdanne en helt normal græsmark til et frodigt naturområde med masser af plads til insekter og blomster. Her hjælper Sandmoseskolen med den nødvendige viden og praktiske oplæring. I løbet af året kommer eleverne til at lave kvashegn, kompostering, veteranisering af træer og bygge mulmkolker. Derudover skal de også i praktik hos entreprenørenheden i Jammerbugt Kommune til efteråret.

"Eleverne synes, det er superfedt at komme ud og prøve kræfter med marken her. Det gør også, at de får øjnene op for de grønne uddannelser. Mange har jo fokus på gymnasiet, men vi vil gerne vise, at det ikke nødvendigvis er det eneste rigtige," fortæller Lasse Jensen, der er lærer på Saltum Skole.

Viser grønne uddannelser frem

For Sandmoseskolen handler det netop om, at vise eleverne, at der findes en række grønne uddannelser derude, fortæller Martin Kristensen, der er faglærer på det grønne område:

"Vi vil gerne have sat Sandmoseskolen på landkortet. Nogen synes måske, der er lidt langt herud. Men med projektet her får vi mulighed for at komme ud og vise, hvad vi har at tilbyde. Kan vi så få en 3-4 af eleverne ind på sigt, så er det jo ekstra godt."

Tilbage på marken i den stegende sol har Nicklas smidt leen og tager sig et hvil i det høje græs. Han kan sagtens se sig selv i den grønne branche, når han bliver voksen. Planen er egentlig, at han vil være landmand. Men:

"Jeg kunne godt tænke mig at komme i praktik som anlægsgartner i 8. klasse. Så kan det være, jeg skifter mening. Det er jo det, praktikken er til for."



Greenteam etablerer Skolemarken

11 elever fra 6.-9. klasse på Saltum Skole er udvalgt til projektet Green Team, som har fokus på biodiversitet. I løbet af 2024 skal eleverne omdanne en mark ved skolen til et sted med høj biodiversitet med hjælp fra undervisere fra AMU Nordjylland, Sandmoseskolen. Hele forløbet afsluttes med AMU-prøven "Etablering af biodiverse anlæg". Derudover kommer eleverne også i praktik hos Jammerbugt Vej og Park undervejs.

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.



Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

 Danske
Anlægsgartnere

 3F
Den Grønne Gruppe

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk



GLS-A



Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.



**DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE**

Klædt på til et bedre arbejdsmiljø

På årets arbejdsmiljøkonference blev lokalafdelingernes arbejdsmiljøansvarlige klogere på, hvordan de bedst kan hjælpe 3F'erne til at få et bedre arbejdsmiljø.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Hvad virker egentlig, når man skal forebygge arbejdsulykker? Det var hovedspørgsmålet på årets konference for arbejdsmiljøansvarlige i 3F's lokalafdelinger. Det er dem, der skal hjælpe medlemmer, der har problemer med arbejdsmiljøet, og de blev godt klædt på med ny viden og inspiration.

På konferencen var der blandt andet foredrag ved forsker i arbejdsmedicin, Kent Jacob Nielsen. Han fortalte, at den bedste måde at undgå arbejdsulykker er ved at fjerne det, der er farligt. Nu kan man jo ikke bare fjerne køerne fra en mælkeproduktion, men i stedet kan man sørge for at dyr og mennesker så vidt muligt holdes adskilt.

"Vi ved, at 71% af alle ulykker, der sker i arbejdet med dyr i landbruget, kunne forebygges ved at skabe et mere sikkert miljø, hvor medarbejdere og dyr blev holdt adskilt," sagde Kent Jacob Nielsen.

Arbejdsgivers ansvar

Forskeren har undersøgt, hvad der virker og hvad der ikke virker, når man vil forebygge arbejdsulykker. Her er det tydeligt, at det er arbejdsgiveren, der skal skabe forandringerne.

"Oplysning til medarbejderne om sikkerhed i arbejdsmiljøet har nærmest ingen effekt. Men det har det, når man ændrer i

organisationen," sagde Kent Jacob Nielsen.

Det kan være ændringer i måden man udfører arbejdet, hvilke maskiner eller hjælpemidler, man bruger til for eksempel at undgå tunge løft.

Vær et godt forbillede

Men arbejdsgiver har ikke ansvaret alene. De unge er nemlig langt mere tilbøjelige til at efterligne de ældre kolleger, end til at

gøre, hvad de har lært på skolen. Som erfaren medarbejder er man altså et forbillede for de unge på arbejdspladsen:

"Når man spørger unge lærlinge, hvordan man skal forebygge arbejdsulykker, svarer de, at det er den enkeltes ansvar. Men det viser vores forskning, at det langt fra er. Det, der betyder mest for unges sikkerhed er faktisk, at de ældre medarbejdere har styr på sikkerheden, sagde Kent Jacob Nielsen.



Betina Dubgaard Lund, der er arbejdsmiljøpolitisk konsulent i 3F, havde inviteret forsker i arbejdsmedicin, Kent Jacob Nielsen, til at holde foredrag ved årets arbejdsmiljøkonference.

Få hjælp i din afdeling

Hvis du oplever problemer med arbejdsmiljøet på din arbejdsplads, kan du altid få hjælp i din lokalafdeling. Her vil den arbejdsmiljøansvarlige rådgive dig og han/hun kan henvise dig til en arbejdsmedicinsk klinik, så du kan få hurtig og kompetent hjælp til en eventuel skade.

Lone arbejder for at give mejeristuddannelsen et løft

Lone Agri Larsen repræsenterer 3F i det nye lokale uddannelsesudvalg for Kold Colleges mejeristuddannelse. Hun er selv nyuddannet mejerist og vil bruge sin egen erfaring til at sikre, at eleverne får en god oplevelse med uddannelsen.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Efter 22 år på Birkum Ost syntes Lone Agri Larsen, at der skulle ske noget nyt. Kroppen var efterhånden begyndt at kunne mærke de hårde dage i pakkeriet. Derfor søgte hun ind på mejeristuddannelsen på Kold College og blev udlært mejerist i 2023.

Sideløbende sad hun med i 3F's landsbrancheklub for mejeriansatte, og her hørte hun et nyt lokalt uddannelsesudvalg (LUU) på mejeristuddannelsen – og hun blev spurgt, om hun ville være med?

"Jeg synes, det var meget nærliggende at sige ja. Jeg havde jo stadig uddannelsen så tæt på," fortæller Lone.

Det nydannede LUU har i alt 17 medlemmer. Her er to af medlemmerne fra 3F, imens de øvrige er lærere, repræsentanter fra mejerierne, fødevareforbundet NNF og en enkelt elevrepræsentant. Udvalget har indtil videre holdt tre møder.

"Sidste gang vendte vi problemstillingerne med praktikopgaverne, som eleverne laver

mellem praktikken og tiden på skolen. Mange elever er frustrerede over, at opgaven ikke bliver taget alvorligt blandt lærerne. Det kan jeg også godt huske fra min egen tid på uddannelsen, hvor jeg skulle spørge flere gange, før der var en lærer, der ville læse min opgave. Så det er noget, jeg er glad for, blev bragt op. Det er noget af det, jeg gerne vil være med til at forbedre."

Mere attraktiv uddannelse

Udover deltagelsen i de fire årlige møder har Lone Agri Larsen også fokus på at komme tæt på eleverne i arbejdsdagen på Taulov Mejeri, hvor hun har fået job, efter hun blev udlært.

"Jeg synes, det er vigtigt, at de nystartede elever føler sig trygge og at de ved, de altid kan komme til mig, hvis der er noget, der bekymrer dem. Så kan jeg gå videre med det i LUU."

Derudover håber hun, at hun kan være med til at give mejeristuddannelsen et løft og et bedre ry:

"Det er jo vigtigt at få uddannet mange mejerister, for der bliver mangel på dem. Derfor er det virkelig vigtigt, at der er en god uddannelse og ikke mindst, at den har et godt ry. Her synes jeg, der er noget at arbejde med i LUU, så uddannelsen bliver mere attraktiv."



God kontakt med eleverne

3F er også repræsenteret i LUU for anlægsgartneruddannelsen på Kold College. Her sidder blandt andet Peter Kolbæk Lauridsen fra 3F Odense GOPS. Han synes, samarbejdet i udvalget fungerer godt.

"Før hvert møde har vi et møde med eleverne i klassen sammen med repræsentanterne for arbejdsgiverne. Her har vi

mulighed for at spørge, hvordan det går, og om de er tilfredse med undervisningen. De ting, der kommer op, kan vi tage direkte med ind til mødet i LUU," forklarer han.

Det er ikke alting, skolen kan løse her og nu, men alle problemstillinger bliver vendt. Og på sigt mener Peter Kolbæk Lauridsen også, at LUU er med til at præge uddannel-

sen i en god retning. For eksempel var der i en periode et klart ønske fra eleverne om at få nyere værktøj. Det er der kommet nu.

"Jeg ville gerne ønske, at 3F var endnu mere synlige på skolen og fik snakket endnu mere organisering og den danske model. Men det er jo en opgave, der ligger uden for LUU," slutter Peter Kolbæk Lauridsen.

Charlotte: Vi skal skabe bedre relationer

Man kan forebygge mange problemer gennem bedre relationer, mener faglig medarbejder i 3F Kalundborg, Charlotte Hildebrandt Rasmussen.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Der er ikke ligefrem tradition for, at 3F bliver inviteret på kage hos de lokale landmænd, men det arbejder Charlotte Hildebrandt Rasmussen på at lave om på.

"Landmændene er jo ikke altid lige vilde med at få mig på besøg. Der er nok en historie, hvor vi ikke har været de bedste venner. Men det forsøger jeg stille og roligt at ændre," fortæller den 43-årige faglige medarbejder.

Hun har været ansat i 3F Kalundborg i halvandet år, og er stadig i gang med at lære medlemmer og virksomheder at kende. Allerhelst vil hun tilbringe tid med medlemmerne, men det kan godt betale sig også at bruge noget tid på de lokale virksomhedsejere, mener hun:

"Vi kommer nok ikke helt udenom uenigheder, men når der opstår en faglig sag, er det meget nemmere at løse problemerne, hvis vi kender hinanden."

Vil kende medlemmernes arbejde

Charlotte har en fortid som postomdeler. Her var hun tillidsrepræsentant og med tiden engagerede hun sig mere og mere i det faglige arbejde. Det ville hun gerne have mere af i sit arbejdsliv, så da hun så,

der var en ledig stilling i 3F Kalundborg, slog hun straks til.

Selvom hun i forvejen havde stor viden om det faglige arbejde, har der været meget nyt at sætte sig ind i, efter hun startede som faglig medarbejder på det grønne område. Men det, synes hun, kun er spændende. For at blive klogere på de medlemmer, hun skal kæmpe for, tager hun blandt andet på alle de virksomhedsbesøg, hun kan komme til.

"Hvis et medlem, der passer grise, fortæller mig om nogle arbejdsmiljøproblemer, er det vigtigt at jeg ved noget om, hvordan arbejdsforholdene er i en svinestald," forklarer hun.

Hævede stemmeprocenten

De fleste faglige sager, Charlotte har, handler om, at lærlinge ikke får deres fritvalgspenge, pension eller søgnehelldagsbetaling. Derfor har hun valgt at fokusere på, at lærlingene lærer hende at kende, så de ved, hvor de kan hente hjælp.

Så da der skulle stemmes om OK24, inviterede Charlotte sig selv på besøg på alle de grønne virksomheder i området, der har overenskomst. Nogle bød hende indenfor, og her fik hun både lært arbejdsgivere og medlemmer bedre at kende. Bag efter ringede hun rundt til alle lærlingene og fik en snak med dem om, hvorfor det er vigtigt at stemme om overenskomsterne.

"Det er vigtigt, at de unge forstår, hvor vigtigt det er at være organiseret og hvor meget indflydelse, de kan få på deres egne arbejdsliv ved at deltage i afstemningerne, siger Charlotte."



Charlotte Hildebrandt Rasmussen er faglig medarbejder i 3F Kalundborg. Hun synes, det er et stort privilegie at hjælpe medlemmer, der er kommet i klemme.

Hun er stolt af de resultater, hendes opsøgende arbejde har givet. For det fik faktisk fordoblet stemmeprocenten.

"Jeg er godt tilfreds med at se, at mit arbejde har gjort en forskel. Det giver blod på tanden til at fortsætte kampen for at få endnu flere til at stemme."

Blå bog

Ansæt i 3F: 2023

Alder: 43 år

Bopæl: Odsherred

Civilstand: Gift, har to børn og hunden Basse

Fra industriproduktion til kartoffelvask i rekordfart

Kai Henriksen nåede knap nok at være ledig, før han kunne skrive under på en ansættelseskontrakt på kartoffelmelsfabrikken AVK Langholt nord for Aalborg. Et smidigt nordjysk 3F-samarbejde og en kvik tillidsrepræsentant banede vejen for det lynhurtige jobskifte.

■ TEKST MORTEN HERLEV

64-årige Kai Henriksen havde regnet med, at han skulle slutte arbejdslivet hos den produktionsvirksomhed i Frederikshavn, hvor han havde været ansat i 21 år. Men sådan skulle det ikke gå.

"Pludselig var der ændringer i produktionen, og så var der ikke brug for mig mere", fortæller Kai. Han tog dog afskedigelsen med ro, fordi han kunne vælge at gå på efterløn. Alligevel tøvede han med at trække efterlønskortet. For han havde ikke lyst til at stoppe med at arbejde. Så han meldte sig ledig, selvom han ikke så frem til jobsøgningen.

"Jeg er ordblind, så det der med at skrive ansøgninger og alt det andet bøv, det kan jeg ikke finde ud af."

Afsted til kartoffelmelsfabrikken

Tirsdag den 27. august blev Kai kaldt til samtale hos en vejleder i 3F Aalborg. Her tog vejlederen ham med en tur rundt i huset for at høre, om der var nogen, der kendte nogen, som manglede folk. Rundturen endte ved Den Grønne Gruppe og

faglig sekretær Henrik Andersen. Han mente, at der kunne være gevinst hos kartoffelmelsfabrikken AVK Langholt, så Kai fik at vide, at han skulle sætte sig ind i sin bil og køre derop med det samme.

Imens ringede Henrik Andersen til tillidsrepræsentanten Søren Pedersen: "Henrik sagde, han havde sendt en mand op til os. Så jeg gik ud og tog imod ham og viste ham rundt. Jeg fik et rigtig godt indtryk af ham, så jeg sagde til ham, der ansætter folk, at jeg havde fundet en ny kollega," fortæller Søren Pedersen.

Et par dage senere ringede Søren til Kai og kaldte ham til samtale.

"Søren spurgte, om jeg ville komme til samtale om torsdagen. Han spurgte også, hvilken størrelse tøj, jeg brugte, og så tænkte jeg nok, den var hjemme," husker Kai.

Nyt job på tre dage

Allerede fredag den 30. august var Kai på hygiejnekursus i håndtering af kartofler, og så havde han sin første rigtige arbejds-

Tæt samarbejde

De nordjyske 3F-afdelinger har et tæt samarbejde, hvor vejlederne ofte mødes digitalt for at vende udfordringer og muligheder for ledige medlemmer. Samarbejdet er blevet endnu vigtigere nu, hvor det er a-kassen, der står for den indledende kontakt med ledige medlemmer. I Kais tilfælde blev han overflyttet fra afdelingen i Frederikshavn til afdelingen i Aalborg, fordi det var her, han boede. Derfor gav det bedst mening, at det også var herfra, han fik hjælp til at finde et nyt job.

dag mandagen efter. Der gik altså kun tre dage, fra Kai var til samtale hos 3F Aalborg, til han startede i sit nye job. Og det er han glad for. For så slap han for at skulle i gang med jobsøgningerne og alt det andet praktiske bøv.

"Jeg er blevet godt oplært og jeg er glad for det nye arbejde. Så det kunne ikke være bedre," lyder det fra Kai Henriksen.



NYHED

Find din nærmeste
TBS-afdeling på
www.tbs.dk

Fendt e100

- Fuldelektrisk traktor m. 68 – 90 hk
- FendtONE brugerflade m. 12" terminal
- 0,02 – 40 km/h
- 113 l/min. hydraulik m. Load-Sensing

Kan købes NU til levering i 2025



FENDT

Meningsfuld pølsesnak hos fynsk gartneri

3F-afdelingerne Nordhøjfy, Østfy og Odense GOPS har de seneste uger langet masser af pølser over disken på forskellige lokationer hos gartneriet Bygrowers. Pølserne er blevet serveret sammen med en god snak om 3F og organisering.

■ TEKST MORTEN HERLEV · FOTO 3F ØSTFY

Af og til skal der en pølse til for at få gang i de gode snakke. Det har de tre lokale 3F-afdelinger Nordhøjfy, Østfy og Odense GOPS erfaret. I løbet af september har de i fint fællesskab bemandet en pølsevogn, som ad fire omgange har været stillet op på en af gartneriet Bygrowers' lokationer i det fynske. Herfra er der så blevet serveret hotdogs og lagt op til gode snakke med de ansatte på gartneriet.

"Det har været et rigtig fint samarbejde med Bygrowers hele vejen igennem, og vi har været glade ved at få lov til at komme ud med pølsevognen. Det hele klappede bare og folk var glade og taknemmelige," fortæller Hanne Pedersen, der er faglig sekretær i 3F Østfy.

Brugbare input

Hun fortæller, at der ikke var så mange medlemmer på gartneriet i forvejen, så pølsevognen har været et godt redskab til

at gøre opmærksom på muligheden for at organisere sig i en rigtig fagforening. Og der er da også allerede kommet nye medlemmer på baggrund af besøgene.

Derudover har flere af de ansatte på gartneriet udfyldt et spørgeskema, imens de gumlede på pølserne. Og de svar, der er kommet ind, har vist sig at være meget brugbare.

"Vi kunne noget overraskende se, at der var mange, som sagde nej tak til at deltage i fyraftensmøder. Det er da tankevækkende. Nu vil vi i gang med at ringe rundt til de medlemmer, der har svaret på spørgeskemaet for at finde ud af, om der kunne være nogle emner, som de gerne vil have, vi tager op, hvis vi kan komme på besøg igen. Og det håber jeg da, at vi kan. For alle har taget meget positivt imod, at vi kom på besøg, så det var bare fedt," slutter Hanne Pedersen.



Et stærkt hold af fynske 3F-folk stod klar til at lange pølser over disken hos Bygrowers

KORT NYT

■ TEKST MORTEN HERLEV

Fem gode tips til at holde dig attraktiv på arbejdsmarkedet

1

Fravær af udvikling er lig med afvikling. 3F hjælper dig til at følge med og gøre dig klar til fremtiden. Se dine muligheder på <https://voksenuddannelse.dk/uddannelse>

2

Brug en uge om året på dig selv – og husk at bruge din kompetencefond. Du kan altid kontakte din lokale 3F afdeling, hvis du har brug for hjælp til at komme videre.

3

Følg dine muligheder for efteruddannelse på Pension Danmarks hjemmeside. Du kan få Pension Danmarks APP på din mobil og derefter se, hvor meget efteruddannelse du har til rådighed. Du kan også gå ind på Pension Danmarks hjemmeside og lave din egen uddannelsesplan. <https://www.pension.dk/medlem/efteruddannelse>

4

Brug din Tillidsvalgte som din personlige sparringspartner. På den måde kan du følge med i den grønne omstilling.

5

Følg med digitaliseringen og gør brug af Forberedende Voksen Undervisning.

Foreløbigt program for branchedagene 27. – 29. januar 2025

Husk, at der er branchedage næste år til januar. Det er en oplagt mulighed for at få skabt gode netværk i din branche og få en masse faglige input. Her er et foreløbigt program for dagene:

Mandag

- 11.00 Velkommen
- 11.15 Nyt fra Den Grønne Gruppe v/ gruppeformand Allan Busk
- 13.00 Generalforsamlingen for Den Grønne Landsbrancheklub.
- 15.30 Forbundssekretær Lene Krabbe om arbejdsmiljø og uddannelse af tillidsvalgte
- 17.00 Magasinet Grønt afholder generalforsamling
- 18.30 Middag + underholdning ved Adam Aldrige.

Tirsdag

- 09.00 Forbundsformand Henning Overgaard, kontingentstruktur og medlemsudvikling?
- 10.45 Branchetid
- 13.30 Rikke Østergaard: "Men så kom Preben"
- 15.45 Uddannelse og Skillsvindere ved Karin Olsen
- 17.20 Valg af næstformand
- 18.00 Middag + underholdning

Onsdag

- 09.00 Branchetid
- 11.15 Samling i salen, valgene bekendtgøres
- 11.30 Frokost og hjemrejse.

Programmet er foreløbigt og der kan muligvis ske ændringer.

Vil du med?

Branchedagene foregår på Hotel Nyborg Strand. Vil du med, så kontakt din lokale 3F-afdeling. Se FIU-nummeret til arrangementet i aktivitetskalenderen på bagsiden af bladet.

Sæt X

Konference om sundt arbejdsmiljø for mejerister

Onsdag den 20. november bliver Mejeriindustriens Arbejdsmiljøkonference afholdt i Herning. Dagen igennem bliver der sat fokus på et sundt arbejdsmiljø. Der vil blandt andet være fokus på det gode arbejdsmiljø og trivsel i forbindelse med natarbejde og skifteholdsarbejde. Derudover vil vinderen af årets arbejdsmiljøpris blive kåret. Læs mere om konferencen på baujordtilbord.dk.

Sæt X

Årsmøde for dyrepassere

Den 22. og 23. november inviterer Dyrepassernes Landsbrancheklub til årsmøde for alle aktive dyrepassere på Langsøhus i Silkeborg. Dagene byder på en række relevante oplæg. For eksempel kan du blive klogere på, hvordan man håndterer nedslidning på jobbet og på, hvordan man arbejder i en branche med høje følelsesmæssige krav. Der vil også være valg til bestyrelsen. Tilmelding skal ske senest 24. oktober via din lokale 3F-afdeling.

AKTIVITETSKALENDER 2024 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER (MODUL 1 OG 2) I 2024:

Den Grønne Gruppe Langsøhus: 25-29 nov. (M1) + 13-17. jan. (M2) FIU: 1156-24-00-02 + 1256-25-00-02 Rørvig Centret: 17-21 feb. (M1) + 17-21 marts (M2) FIU: 1156-25-00-01 + 1256-25-00-01	Kommuner og regioner Smålandshavet: 28.okt-1.nov (M1) + 2-6 dec. (M2) FIU: 1154-24-00-07 + 1254-24-00-07	Offentligt ansatte Langsøhus: 23-27 sep. (M1) + 21-25 okt. (M2) FIU: 1154-24-00-06 + 1254-24-00-06 Langsøhus: 4-11 nov. (M1) + 25-29 nov. (M2) FIU: 1154-24-00-04 + 1254-24-00-04
---	---	--

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER			
Kursus i fællesoverenskomsten for mejeribranchen for afdelingsansatte	26. september 2024	3F Fredericia	FIU: 1999-24-00-57
Uddannelsesambasadør + Modul 2	25. – 27. september 2024 + 30. oktober 2024	Rørvig Centret 3F Odense GOPS	FIU: 4071-24-00-03 FIU: 4072-24-00-03
Branchekursus for tillidsvalgte indenfor HedeDanmark	3. – 4. oktober 2024	Rørvig Centret	FIU: 2034-24-00-09
Introduktionsdag for nye afdelingsansatte, Den Grønne Gruppe	22. oktober 2024	3F Forbundshuset	FIU: 1999-24-00-09
Tværfagligt årsmøde for dyrepassere	22. – 23. november 2024	Langsøhus	FIU: 2030-24-00-08
LUU Topmøde – Den Grønne Gruppe	5. december 2024	3F Forbundshuset	FIU: 2034-24-00-10
Skov- og naturteknikernes julekonference	9. – 10. december 2024	Langsøhus	FIU: 2030-24-00-12
Overenskomstkursus for Danish Agro	13. - 14. januar 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-01
Branchedage i Den Grønne Landsbrancheklub	27. – 29. januar 2025	Hotel Nyborg Strand	FIU: 2034-25-00-02
Overenskomstkursus for agroindustrien	3. – 5. marts 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-03
Den Grønne Gruppens Netværkskonference	22. – 23. april 2025	Langsøhus	FIU: 2034-25-00-04
Overenskomstkonference for kartoffelmelsfabrikker	5. – 6. maj 2025	3F Aalborg	FIU: 2034-25-00-05
Branchekursus for mejeri – tillidsvalgte	22. – 23. maj 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-06

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til morten.herlev@3f.dk

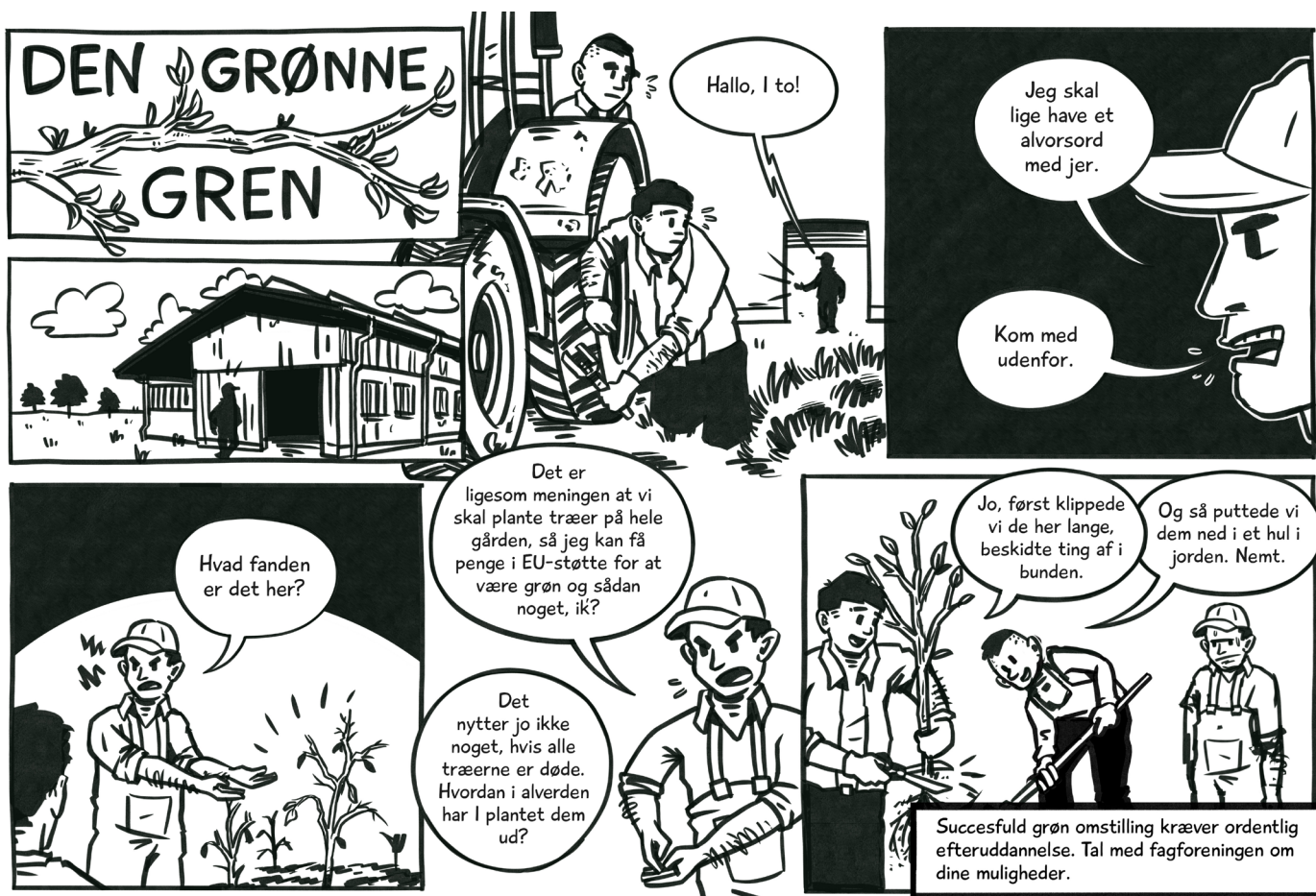


ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsmen / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskolegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthusholdere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører